

Spanjaarden over te geven, de Revenge kwam uit Madras en was eveneens op weg naar deze eilanden, en de Admiral Pocock kwam uit Benkulen en ging naar China. Naar aanleiding van dit lastige bezoek is op 24 november 1763 aan kapitein John Watson tegen betaling een dreg van 500 pond afgestaan en is hem toegestaan om enige balen Surats katoen te verkopen en van particulieren enige leggers dubbele arak te kopen, omdat de Compagnie die niet in voorraad had. Op 8 december kon het kapitein Matthewson niet worden geweigerd om op het eiland Kuiper scheepsgoederen te lossen en op Onrust zijn schip tegen behoorlijke betaling te laten repareren. Deze handelwijze vloeiende voort uit wat Heren XVII in hun brief van 9 april 1761 hebben voorgeschreven ten aanzien van oorlogsschepen van de koning van Engeland. [fol. 1942] Aan kapitein Matthewson, zowel als aan kapitein Benjamin Hooke is toegestaan om onder toezicht van de sjahbandar enige leggers arak en de nodige levensmiddelen in te kopen. De laatste is vergund enige kistjes met glazen ruiten voor de verkoop te ontschepen. Tevens zijn hem tegen de normale verkoopprijs twee houten steunen voor zijn grote mast geleverd. Op 31 december is aan Matthewson nog een grote en een blinde ra geleverd, die hij nodig had om zijn schip zeewaardig te maken. Hoewel men volgens de bevelen van Heren XVII en volgens billijke regels gehandeld heeft, is deze toegeeflijkheid en behulpzaamheid door de Engelsen weinig gewaardeerd.)

En waar men 's Compagnies duur verkreege regten en privilegiën tegen onwettige handelingen en verzinde onderneemingen zoekt te mantineeren, zulks door veele van deze voorspoedige natie met de hatelijkste verwen afgeschilderd, om niet te spreken van directe onwaarheden, doelende hier in 't bijzonder op de zeer onheusche brief van den heer Engelschen admiraal Cornisch dezer dagen bij den eerst ondergetekende ontvangen. Dog die wij om de ter resolutie van den 23^e dezer vermelde redenen, goedgevonden niet te b'antwoorden, maar de daarbij voorkomende affaires van point te wederleggen.

Fol. 1942v.

([fol. 1943] Met de bewijzen wordt dit aan Heren XVII toegezonden om daar zonedig gebruik van te maken. Kapitein Matthewson scheen echter niet tevreden met de geleverde hulp en gaf een staaltje van de Engelse willekeur in Azië door zich te laten ontvallen dat hij een boot naar Bantam zou zenden om schildpadden in te slaan. Hij zond inderdaad zijn lange boot met een officier en negen matrozen daarheen, voorzien van een pas, waarvan een afschrift is bijgevoegd, voor de hoek van Anjer, vandaar naar Bantam en terug naar Batavia, die ten behoeve van de Panther was uitgegeven. Toen die officier te Bantam was aangekomen, zei hij dat hij voor de inkoop van schildpadden was uitgezonden. Deze onderneming was wel heel onhebbelijk, omdat de gouverneur-generaal, toen hij daarvan via de sjahbandar, Robbert Hendrik Armenault, had gehoord, Matthewson had verzocht van die inkoop af te zien. [fol. 1944] Als hij schildpadden wilde hebben, dan zouden er wel andere mogelijkheden gevonden kunnen worden. Zoals uit het bericht van Armenault blijkt, had Matthewson zijn woord gegeven dat hij van deze tocht zou afzien. Volgens besluit van 27 december 1763 is hij over zijn handelwijze ernstig onderhouden. Aan commandeur Thomas Schippers te Bantam is opgedragen een vreemd Europees schip dat zonder nautische reden in het gebied van de koning van Bantam verschijnt, in beslag te nemen en de bemanning naar Batavia te zenden. Hem is ernstig verweten dat hij dit heeft nagelaten. Ook blijkt uit het besluit van 27 december dat aan de Engelse tweemaster, de brigantijn Luconia, die op een rif in Straat Sunda was vastgelopen, assistentie is verleend. Uit het besluit van 1 maart 1763 aangaande de inlandse zaken blijkt dat volgens een ontvangen rapport drie Amoyse jonken respectievelijk 27, 31 en 147 bemanningsleden boven het toegestane aantal hadden aangevoerd. Het verbod daartegen van 31 maart 1761 is tegen de anachoda's, of schippers, [fol. 1945] ter afschrikking in die zin toegepast dat die van de jonk met 147 man teveel, een boete van rsd 6000 heeft gekregen. Deze is verdeeld zoals in voormeld besluit was vastgesteld, en dit was nog coulant, omdat dit schip een lading had die in beslag genomen had kunnen worden. In verband daarmee is aan de genoemde statuaire wet van 31 maart 1761 toegevoegd dat de vracht van de aan boord zijnde Chinese kooplieden niet geconfisqueerd zal